

ŠTEKSON

**„JAHODY MÁME PŘIPRAVENÉ
A MARUŠKA NIKDE!“**

CIPAVS

III. ROČNÍK 2/2018

27.

SETKÁNÍ Z TITULNÍ STRANY

Na minulé titulní straně ŠTĚKSONU je fotka Kardeho a Dlaska ze 70. let. Na prahu roku 2018 si kluci zase zahráli. Oni a jejich písničky nestárnou...

TAJEMSTVÍ AMERIKY MARTIN ŠÍLA

IV. KAPITOLA

"Hele, nechceš prodat tu svoji uzdu?" zeptal se jednoho dne Joe Martina. "Teď, po vojně, na vandry už stejně nejezdíš, tu budu vám stejně zbořej a údolí zaplaví, tak na co ti bude?" "To si uhodl, že ne. Přece svoji starou uzdu nedám takovému zelenáči jako jsi ty. Co ta se mnou sjezdila. A navíc teď, když povolili skauta, tak ji zase budu potřebovat!" "No jo, skauta, to si pořídíš šáteček, široký klobouk, krátké kalhoty a smečku zlobících, vřískajících dětí. Já se ti divím, jak to můžeš vydržet. Hele, já bych tu uzdu potřeboval. Když o peníze nestojíš, dám ti za ní něco jiného." "No a co?" zeptal se zvědavě Martin. "No, ty přeci sbíráš ty starý vojenský krámy, ne?" "No, tak trochu." "Tak hele, když mi seženeš takovou uzdu, jakou máš ty, dostaneš za ní tohle!" a Joe sáhnul do žracáku, který měl přes rameno a vytáhl pistoli P-38 „Parabelu“, z výzbroje německé armády. "To koukáš vid'?" "No, to teda koukám." přisvědčil Martin. "Neboj, je znehodnocená, zalitá hlaveň, poškozený úderník. Ale jinak parádní

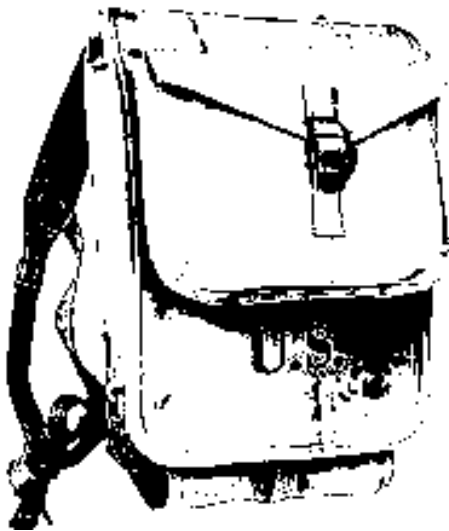

sběratelský kousek. Sežeň usárnu a je tvá. A snaž se co nejdřív!" dodal Joe a odešel. "Pacholek," pomyslel si Martin, "ten mi zase nasadil brouka do hlavy. Kde jen vzít tu originál usárnu tu svoji mu za žádnou cenu nedám. Ale ta pistole za to stojí, její sběratelská hodnota je velká. Kde jen vzít tu uzdu?" A najednou to věděl.

"Tak tady jsem nebyl už dobré tři roky." pomyslel si Martin. "Jestli pak je jeho brácha doma? A jestli mě ještě pozná?" ptal se sám sebe, když mačkal zvonek dveří, u kterých stál. Zazvonil dvakrát, než se otevřely. Stál v nich vysoký, černovlasý kluk, evidentně starší než Martin. "Ahoj Jirko", povídá Martin, "já jsem byl dobrý kamarád tvého bratra, než se mu stala ta událost na Americe. Vzpomínáš si na mne?" Černovlasý mladík se na nečekaného hosta pozorně zadíval a po chvíli odpověděl: "Jasně, ty jsi Martin. Už jsem tě neviděl ani nepamatuju. Co chceš?" "Víš, já jsem s tvým bratrem před vojnu, než se mu stala ta nehoda, často jezdil ven. Tvůj brácha měl dva trampské batohy, říkáme jim uzda. Je to vlastně taková hromada přasek s popruhy. A jedna ta uzda by po něm měla zbýt. Ty to nepotřebuješ, na vandry nejezdíš, a já bych jí od tebe odkoupil. Pro kamaráda" vysvětlil rozpačitě Martin. Tázaný vteřinu přemýšlel a pak odpověděl: "Nakonec proč ne. Stejně to plesníví ve sklepě a mně je to nanic. Já totiž hraju fotbal. Čundry

mně nikdy nebavily. Počkej, skočím pro klíče od sklepa, tam to najdeme!"

"Tady to je!" prohodil černovlasý mladík ve sklepní kóji a vytáhl, asi po půl hodině hledání, zpod všeho možného harampádí, špinavou usárnu, ze které vyčnívaly zaprášené rohy cely. Martin v duchu zajásal a už se viděl jako majitel "Parabely". Rychle zaplatil smlouvenou cenu a spěchal ven ze sklepa. Na schodech, kde bylo více světla, se na svůj úlovek lépe zadíval. A v tu chvíli jako

by do něho uhodil hrom. To, co držel, nebyla Kelyho záložní usárna, ale uzda, kterou měl v den, kdy se zřítíl na Americe. Uzda, do které uložil plechovou zrezivělou krabici, kterou před třemi lety našli v té podivné štolě. Martin horečnatě sáhl dovnitř do horní kapsy a jeho prsty nahmataly tvrdý hranatý předmět. Tu ho došel Kelyho bratr a Martin se na něho obrátil s jediným dotazem: "Hele, oni vám esembáci vrátili po tom maléru Kelyho věci?" "Jo," pravil dlouhán, "A pokud si dobře pamatují, byli k nám hrozně slušní, dokonce nám je přivezli až sem, do bytu.

Vypadalo to, že se v nich vůbec nehrabali"

"Neuvěřitelná klika", říkal si Martin v duchu. Celé ty tři roky musel myslet na ten jejich podivný nález a po celou tu dobu se ptal sám sebe, kde mohl skončit. A teď leží přede mnou ve svěráku a plech se pomalu podává zubům pilky. Opatrně ořezat víko, ať se nepoškodí to, co je uvnitř. Nic kovového to nebude, protože to nechrástí. Ještě dva řezy, teď zatáhnout! Víko odskočilo a ze škatulky vypadl starý nažloutlý sešit. Martin se na něj lačně vrhnul. Sešit byl poškozen, vlhkost a plíseň nenávratně zničila přední stranu a několik prvních listů. Namátkově Martin otevřel sešit uprostřed a četl kostrbaté písmo, psané tužkou, evidentně mužskou rukou. Jeho oči se zastavily na odstavci s textem: "Ta menší bedna není zaminovaná. Zřejmě pospíchali a na tuhle bednu zapomněli. Přesto jsem ji zkoumal tři dny, než jsem se jí odvážil dotknout. Ta práce, než jsem ji otevřel. Hned se pozná německá důkladnost. V bedně však nebylo nic jiného než nějaké dokumenty a plány. Jedny desky s nápisem "Přísně tajné" jsem si vzal sebou do skrýše. Tam dole u beden se to číst nedalo, neměl jsem tam dostatek světla ani pohodlí. Tady u mě v doupěti je to lepší. Poslední nájezd mi vynesl dokonce i další petrolejku s novou zásobou petroleje, takže světla je dost. Dám se do luštění těch desek. Teď v zimě mám čas a snad po tom budu chytřejší, co obsahují ty proklaté bedny a jak se k tomu dostat" Tu noc nešel Martin

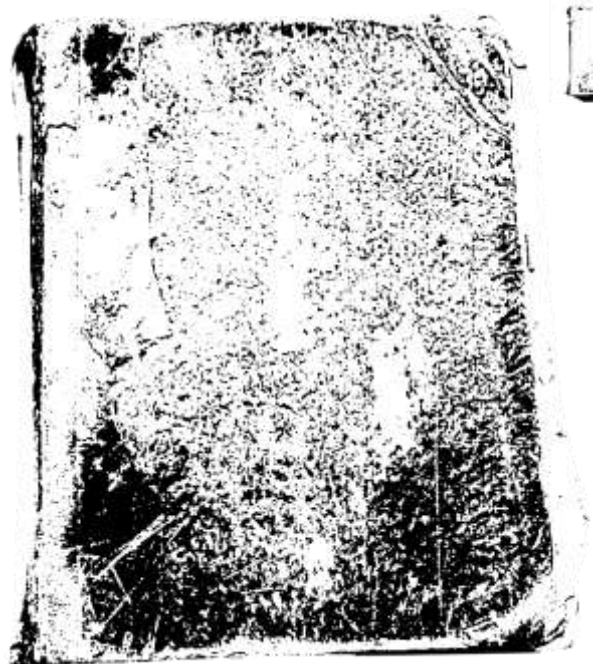
spát. Zapomněl na Joeho, zapomněl na Parabelu, zapomněl na všechno. Zcela se ponořil do příběhu, který se útržkovitě vynořoval z těch zažloutlých listů. Příběhu, který začal kdysi dávno.

V. KAPITOLA

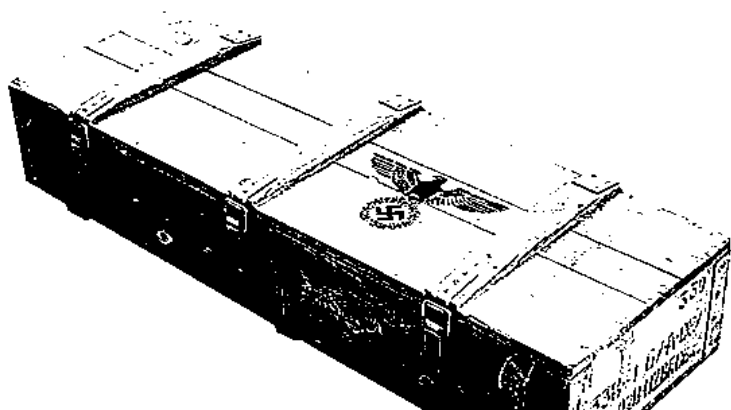
Nalezený poškozený sešit nebyl deník v pravém slova smyslu. Martin také nikde nenalezl jméno toho, kdo ho psal, ani účel, proč se vlastně do psaní pustil. Byl to určitě muž a podle tvaru písma a množství pravopisných chyb bylo snadno poznat, že se jednalo o člověka s menším vzděláním. Některé slovní obraty a výrazy použité v deníku svědčily i o určitém stupni krutosti, které hraničila až s cynismem. Text byl kompletně napsán obyčejnou tužkou, co Martina zarazilo nejvíce, nikdy v něm nebylo uvedené žádné datum. Jakoby onoho záhadného autora vůbec nezajímalo jaký je den, měsíc či rok. Čas pro něho nehrál asi žádnou roli! Celý text deníku se točil okolo jakési štol, ve které neznámý našel velké dřevěné bedny. Jak tuto štolu objevil, nebylo ze zachovalých stran deníku jasné. Možná okolnosti nálezu popisovaly první strany sešitu, jenže ty byly nenávratně zničeny. Čím více se Martin do deníku nořil, tím více měl pocit, že je na stopě něčeho velikého.

"Těch beden je čtyřicet pět. Všechny jsou stejně velké a budou asi pěkně těžké. Museli se s nimi pěkně nadřít, než je sem odtahali. Asi při tom používali i důlní vozíky, těsně

za závalem jsem našel jeden převržený a další ze závalu napůl kouká. Bedny sem museli odtahat ti nešťastníci, jejich kostry jsem našel. Bylo jich deset a neumřeli na zadušení či z hladu. Příčinou jejich smrti byla "olověná dieta", v kostrách jsem našel stopy po výstřelech. Navíc každá lebka má v hlavě díru po kulce. Podle pruhovaných hadrů, které na sobě ty kostry mají, se muselo jednat o vězně. Jejich mrtvoly mi vlastně zachránily život. Při pohledu na ně jsem si uvědomil, že pokud se někdo nezastavil před touhle hromadnou popravou, měl jistě veliký zájem, aby se tyhle bedny nedostaly do nepovolaných rukou. Proto jsem byl opatrný jako nikdy. A opravdu, když jsem pečlivě zkoumal okolí nejbližší bedny, zjistil jsem, že jsou od ní natažené tenké dráty. Nebylo těžké uhodnout, kam vedou, pod bednami jsou umístěné nálože. Pravděpodobně budou vzájemně propojené, stačí se pokusit dostat do

jedné bedny a vše tu vyletí do vzduchu. V těch bednách bude ukryté určitě něco, s čím se Němci nechtěli za žádnou cenu rozloučit. Že ty bedny ukryla německá armáda, o tom nepochybuji. Mrtvoly tu určitě leží od války, jejich rozklad odpovídá přesně době, která od ní uplynula. Střely, které mají v tělech, jsou ráže 9 milimetrů, tedy standardní ráže zbraní wermachtu a SS. Jenom "devítka" dokáže udělat takovýhle "tunel". Při bližším ohledávání štoly jsem našel i zmačkaný obal od německých cigaret. Takže opravdu Němci. Jenže co tu schovali? Zlato, diamanty, obrazy? Ať to je, co je to, myslím, že kdybych to měl, tak bych nemusel hnít tady, ve štolách

Ameriky. Přemýšlím, co mám teď dělat. Musím si vše důkladně rozvážit a vrátit se sem s pořádným světlem. Malá baterka nestačí.

Dalších několik stránek sešitu nebylo moc zajímavých. Tajemný autor, pravděpodobně aby "zabil čas", popisuje, jak si obstarával věci pro práci ve štole. Zmiňuje se o několika loupežných výpravách do chatových osad a také o okrádání skupin trampů. Lup mu nakonec

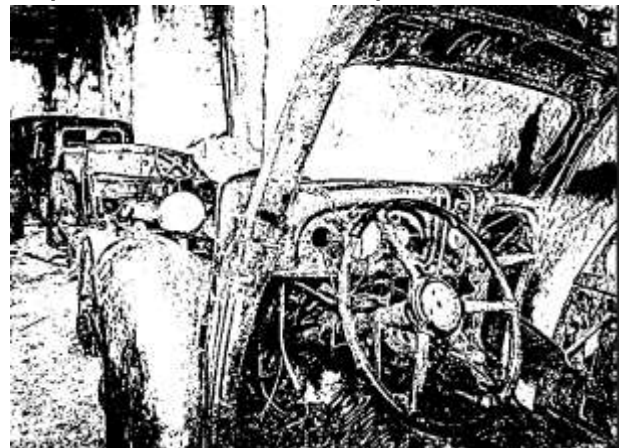
vynesl potřebné nářadí, několik petrolejových lamp, zásobu petroleje a zásobu konzerv. Při popisování lupů Martina zaujala pouze jediná pasáž. "Včera se mi podařilo konečně sehnat nářadí, které jsem potřeboval. Bylo to lehčí, než jsem čekal, dost mi pomohla náhoda. Nedaleko od lomu, kde je štola s bednami, jsem u silnice narazil na opuštěný nákladník. Řidič nikde, a tak když jsem pečlivě obhlédl situaci, vypáčil jsem mu prostor pro nářadí. Měl tam vše, co jsem potřeboval - šroubováky, kleště, dokonce i velké páčidlo. Pomalu se mi to nevešlo do batohu. Při zpáteční cestě jsem málem vrazil do skupiny trampů, kteří tábořili u lomu se štolou. Naštěstí jsem je uviděl dříve, než oni mě (či spíše uslyšel). V první chvíli jsem měl strach, aby náhodou nenašli moji štolu s bednami, ale to se ukázalo jako zbytečné. O štoly vůbec nejevili zájem, pouze je trochu zajímali starý vraky nákladních aut u jedné stěny lomu. Často myslím na to, jak to že nikdo přede mnou neobjevil onu štolu s bednami. Čím více o tom ale přemýšlím, tím více mi to připadá méně záhadné. První překážkou je vůbec se dostat do horní chodby. Drápat se tam s batohem není vůbec snadné a navíc tato chodba, ze všech pěti chodeb, které ústí do toho lomu, je nejhůře přístupná a nejhůře průchozí. Je plná bahna a stará výdřeva vypadá, že se každou chvíli zřítí. To většinu trampů odradí. Boční chodba je poměrně daleko od vchodu, a jestli někdo někdy objevil spojovací komín, tak do něho určitě neslezl. Na první pohled to vypadá,

že to bez lana nejde a lano ti kluci sebou také většinou nemají. Vše nasvědčuje tomu, že od války jsem byl první, kdo ty bedny objevil. Navíc trampové sem, k "Orlí skále", málo jezdí. Spíše na ně narazím na druhé straně, u Velké Ameriky.

"Konečně", zajásal Martin, "orientační body." Podle nich by se snad ta "štolá s bednami" nechala najít. Stačí objevit nedaleko místa, kterému se říká "Orlí skála", lom do kterého ústí pět štol. Jedna z nich, patrně nejhůř přístupná, má v sobě jakousi odbočku. Ta končí komínem, který nelze slézt bez lana. A tam někde dole by měla konečně být "štolá s bednami". Toto všechno mu projelo hlavou rychlostí blesku. Bohužel, i když na Ameriku jezdil často, nikdy neslyšel o "Orlí skále". Snad další stránky přinesou jinou stopu.

"Mýlil jsem se. Všechny bedny nejsou stejné. Jedna z nich je menší. A právě tato bedna je trochu stranou od ostatních. Proč? Nevím, je to trochu záhadné. Hned zítra se na ni pořádně podívám. Dnes to již nejde, došel mi petrolej v lampě a já, trouba, si nevzal zásobu v láhvi. Baterkou svítit nechci, tu si schovám pro návrat podzemím do skrýše." Hned po tomto odstavci následoval zápis následujícího znění: "Ta menší bedna není zaminovaná. Zřejmě spáchali, a na tuhle bednu zapomněli. Přesto jsem ji zkoumal tři dny, než jsem se jí odvážil dotknout. Ta práce, než jsem ji otevřel. Hned se pozná německá důkladnost. V bedně

však nebylo nic jiného než nějaké dokumenty a plány. Jedny desky s nápisem "Přísně tajné" jsem si vzal sebou do skrýše. Tam dole u beden se to číst nedalo, neměl jsem tam dostatek světla ani pohodlí. Tady u mě v doupěti je to lepší. Poslední nájezd mi vynesl dokonce i další petrolejku s novou zásobou petroleje, takže světla je dost. Dám se do luštění těch desek. Teď v zimě mám čas a snad po tom budu chytřejší, co obsahují ty proklaté bedny a jak se k tomu dostat. Navíc opět napadl sníh, a jelikož se do štol s bednami nedá dostat jinak, než přes ten malý lom (žádná jiná cesta podzemím nevede), nechci tam moc courat, aby někomu nebyly nápadné moje stopy. Trampů je teď sice venku hodně málo, ale člověk nikdy neví. Někdo může být zvědavý. Uvidíme, co my řeknou ty desky. Ještě že umím trochu německy, to z dob, když jsem chtěl zdrhnout za kopečky. Nebýt toho maléru, už jsem tam možná byl a válel se v Austrálii na pláži. Ale já se tam dostanu. Jen co přesně zjistím, co tu Němci chtěli schovat. A když to bude jen trochu k něčemu, seženu někde normální civilní oblečení, doklady, a pak zamířím k západní hranici. Teď, po těch letech,

co tu žiji, na mě policajti už museli zapomenout. Mohlo by se mi to podařit. Poznámky pokračovaly textem na následující stránce.

"Ty desky, co jsem si přinesl ze štoly s bednami, obsahovaly hromadu lejster. Moc moudrý z nich nejsem. Každé lejstro má na sobě hlavičku "Přísně tajné", všude je na nich také uvedeno "Kancelář B7". Půlku z toho, co jsem přinesl, tvoří výkresy, zbytek jsou stránky plné výpočtů a rovnic. Výkresům není moc rozumět, jsou na nich vlastně pouze detaily zařízení, které je nazýváno "UNTERTASSEN". Čert ví, co to je, na tohle moje chabá znalost němčiny nestačí. Pod výpočty jsou podpisy jejich tvůrců, nejčastěji se zde opakují jména "Schriever" a "Habermohl". Jo, a taky jsem narazil na jméno Hermann Kerst. Tohle byl určitě voják, protože tu je uvedena hodnost major. Po pravdě řečeno,

jsem z toho hodně zmatený, ještě více než předtím. Musím se pokusit dostat alespoň do jedné z velkých beden. Snad potom budu chytřejší."

Dalších šest stran sešitu opět znovu nenávratně poškozeno hnilobou. Pravděpodobně obsahovaly popis snahy neznámého dostat k obsahu velkých beden. Asi se mu to ale nepodařilo, protože na další, již čitelné straně, bylo napsáno. Všechno je zbytečné, tak dlouho jsem se lopotil s první nástrahou, až sem to musel vzdát. Možná bych tu nálož odstranil, jenže, jak jsem zjistil, pod ní je ještě jedna. A tu se mi bez speciálního náradí odstranit nepodaří. Chytráci tihle Němci. První nálož vypadá lehce, s tou si poradí i nezkušený zelenáč, jenže když už to vypadá, že je vyhráno, tak je tu druhá. Mnohem nebezpečnější. Budu si muset to speciální náradí někde opatřit, jenže zatím nevím kde. A světlo, ještě víc světla než mám. Hned zítra se do toho dám. A touhle větou deník končil. Text přestal uprostřed stránky a bílé listy, které následovaly hned za ní, svědčily o tom, že je to opravdu konec. Martin ještě dlouho potom, co přečetl text v sešitě, musel myslet na to, co ten tajemný muž objevil v štolách Ameriky. Jak asi dál pokračovalo jeho objevování tajemství beden? Podařilo se mu odstranit druhou nálož nebo ne? Tyhle otázky, a mnoho dalších, mu vířily hlavou, když se ukládal k spánku. Dlouho nemohl usnout. A k ránu konečně dostal nápad, jak osvětlit alespoň část tajemství.

VI. KAPITOLA

Jednooký hejtman husitských vojsk, zhlížel ze svého koně na Martina, který šlapal vzhůru do kopce k velké budově, s bránou s nápisem "Státní vojenské muzeum". "Jo, mít takového koně", myslel si Martin v duchu, když s funěním vyšlapával žižkovský kopec, "to by se to chodilo do kopce. Jenže kdo by se o tu herku staral." V duchu těchto úvah vstoupil Martin do muzea a stanul na jeho nádvoří. Chvíli okukoval těžkou houfnici, která tu stála, a pak zamířil k velké administrativní budově. Dole, ve vrátnici, se zeptal: "Dobrý den, kde bych tu našel pana Jiřího Hejla?" "Jirku?" protáhl vrátný, kterého Martin vyrušil z poklidného čtení novin, "Třetí patro, dveře 31! Jo, a ještě se mi tady zapiš!" Po vyřízení nutné "administrativy" se Martin konečně dostal do třetího patra. Chvíle hledání, a už stojí před dveřmi číslo 31. Zaklepal, zevnitř se ozvalo protáhlé "Dále". Martin vstoupil do místnosti zaplněné knihami a štosy papírů ve všech koutech. Mimo nich tam byl pouze veliký psaní stůl s počítačem a za ním seděl menší, blondatý muž, asi tak třicetiletý. "Nazdar Jirko!" zahulákal na něj Martin už od dveří. "Jak se pořád máš ty stará vojno?" "Jé, ahoj, ty starý trampe, kde se tu bereš? Od té doby, co jsme spolu přišli z vojny, jsem tě neviděl." "No, já tebe taky ne." konstatoval Martin, "Ještě že jsem měl tvoji adresu do zaměstnání. Ještě pořád děláš do té vojenské historie?" "Jasně, už píšu druhou knížku o našich tancích. A co tě za

mnou přivádí?" "Mám dotaz. Co ti říkají jména "Untertassen", "Schriever", "Habermohl" a nějaký "major Hermann Kerst"?" Jirka Hejl se zarazil, "Odkud znáš ta jména?" Martin, který nechtěl prozradit nelezení deníku, zalhal: "Jestli si pamatuješ, tak já příležitostně sbírám staré vojenské věci. A v jednom vetešnictví jsem našel, mimo dalších věcí, německý dokument, kde se takhle jména vyskytují. Na dokumentu bylo zajímavé razítko, tak jsem si ho koupil. A protože se zajímám o vše, co mám ve své sbírce, chtěl bych něco vědět o těch jménech. Napadlo mne, že ty, jako pracovník vojenského muzea a znalec historie druhé světové války, by si o tomhle mohl něco vědět." Jirka Hejl se opět zadíval na Martina zkoumavým pohledem a po chvíli řekl: "Hele, víš co? Já ti zkusím věřit tu tvou pohádku. A to jen kvůli tomu, že jsi mi na vojně mnohokrát pomohl. Ale musím tě varovat. Možná si zahráváš s věcí, o jejíž nebezpečnosti nemáš ani potuchy. Ta jména, mimo toho majora, mi opravdu něco říkají. A budeš překvapen co!" A po těchto slovech sáhl Hejl do jednoho štosu papírů, vytáhl modré desky s nápisem "TALÍŘ" a podal je Martinovi. "Tumáš! Čti! Myslím, že nikdo ti v téhle republice o téhle věci neřekne víc. Shodou okolností jsem těsně po návratu z vojny začal dávat dohromady dokumenty o téhle věci. Jenže jich je proklatě málo a všechny jsou záhadné." Pak už Jirka ztichnul a Martin se ponořil do listin, které byly v deskách. Po patnácti minutách čtení zvedl oči od desek a povídá:

"To snad není možný" A Jirka se jen usmál, vzal od Martina desky a odcitoval mu z jednoho dokumentu následující text:

Opodál ležela ve vodě ohromná konstrukce s polámanými a rozpadajícími se nosníky, s rozervanými trubicemi a kabely. Celá ta hromada rzi tiskla k pobřežním balvanům jakési kulovité nádrže, zmuchlané jako papírové koule. Další zbytky byly téměř odtrženy od spleti součástí a trčely kolmo do výše mezi zprohýbané pruty antén. Podobalo se to kabině s vytlučnými okny. Trosky německého létajícího talíře ležely před námi. "Právě těmito větami popisuje Ludvík Souček ve své vědeckofantastické knize Případ jantarové komnaty nalezení německého létajícího talíře." povídá Jirka." Musím se přiznat, že po přečtení této jeho knihy, která jako první začala psát o německých

létajících talířích, tak zvaných "UNTERTASSEN", jsem se začal o problematiku německých létajících talířů, údajně postavených na našem území za 2. světové války, intenzivněji zajímat a shromažďovat

všechny dostupné informace. Trvalo mi téměř pět let, než jsem sebral to, co leží před tebou. Dodnes není jasné, zda tyto "UNTERTASSEN", tedy létající podšálky, skutečně existovaly, či zda šlo pouze o německou cílenou propagandu. Nalezené zlomky informací však mluví více ve prospěch první varianty. Myslím, že bude nejlepší, když ti to, co jsi přečetl, objasním osobně. Ale moc se mě neptej na podrobnosti. Otázek je totiž příliš mnoho a odpovědí příliš málo." Martin se pohodlně usadil na židli a začal Jirku pozorně poslouchat:

"Vývoje německého létajícího talíře začal pravděpodobně na jaře 1941. Nelze jednoznačně zjistit, na jaký popud se na tomto letounu začalo pracovat, ovšem zcela jistě tento projekt musel být koordinován v rámci všech německých projektů, na kterých v té době konstruktéři Luftwaffe pracovali. Jelikož se mi nepodařilo do dnešní doby objevit příkaz, na základě kterého započaly práce na tomto letounu, nabízí se dvě vysvětlení, buď to byl úkol o tak vysokém stupni tajnosti, že o něm věděl pouze velmi úzký okruh osob, nebo se jednalo o projekt, kterému nacistické vedení nepřikládalo velký význam a na jeho práce vyčlenilo velmi malý počet konstruktérů. Nebo třetí možnost asi nejpravděpodobnější, že se jednalo o velmi tajný projekt, o kterém byl informován pouze velmi malý okruh osob a na jeho vývoji se podílel velmi malý okruh odborníků (jeden až dva). Ať již to bylo jakkoliv, začátek prací

na létajícím talíři je ve všech dostupných dokumentech datován na jaro 1941 a v čele toho projektu měl stát letecký inženýr Rudolf Schiever. Tento muž skutečně existoval a po skončení války podal neúplné svědectví o začátku projektu "Fliegenden Untertasse" (létající podšálek, německé označení pro létající talíř). Podle něho se na vývoji tohoto stroje usilovně pracovalo a tyto práce vyústily ve stavbu prototypu, který byl odzkoušen v červnu 1942. Práce probíhaly údajně na dvou místech, ve Vratislavě (dnes Wrocław, německy Braslau) v Polsku a v Praze. Obě místa nebyla zvolena náhodně, v té době ležela daleko od fronty a mimo dosah nepřátelských bombardérů. Ve Vratislavě probíhaly konstrukční práce a údajná stavba prvního prototypu se měla uskutečnit právě v Praze, přesněji dle Schievera svědectví "v továrně BMW nedaleko Prahy". Nedaleko Prahy byla v té době jedna letecká továrna, na které měla podíl německá firma BMW, a tou továrnou byla Avia, Čakovice. Poblíž Čakovic je jediné letiště, které by připadalo v úvahu pro případné zkoušky prvního prototypu. Tímto letištěm je Praha - Kbely. A tam jsem našel další stopu.

V roce 1990 německý časopis Flugzeug otiskl svědectví Hanse Justuse Meiera z Brém, bývalého žáka německé letecké školy C14 z Prahy - Kbel, který popsal následující příhodu: "Stalo se to některou neděli v září nebo říjnu roku 1943. Stál jsem tehdy s několika kamarády na letištní kbelské ploše,

nedaleko školní budovy. Byli jsme asi 200 metrů od opravárenského hangáru. Náhle jsme si všimli, že v hangáru stojí cosi divného. Byl to kotouč, o průměru přibližně 5 až 6 metrů, který měl uprostřed poměrně malou kabinu. Stál na čtyřech tenkých, vysokých nohách. Byl vysoký přibližně 180 centimetrů. Tloušťka kotouče byla asi 30 až 40 centimetrů, vnější okraj byl zploštělý, je možné, že se jednalo o čtvercové otvory. Dolní část kotouče byla poměrně větší než horní kabina. Celý disk byl v barvě kovu. Se svými přáteli jsem viděl, jak přístroj vytáhli z hangáru, a pak jsme uslyšeli hlasitý rachot, asi jako při startování starého motocyklu. Náhle se začal vnější okraj kotouče otáčet, letoun se vznesl do výše asi jednoho metru a pomalu se pohyboval jihozápadním směrem k okraji letiště. Po dobrých 300 metrech se opět posadil. Přistál s pěknými poskoky. Pak přiběhlo několik mechaniků a začali tlačit ten podivný přístroj zpět do hangáru. To bylo poslední, co jsem viděl, protože si nás asi někdo povšiml a my dostali rozkaz opustit letištní plochu. Později se vyprávělo, že ta věc letěla ještě jednou. Tolik svědectví toho pana Meiera, které je ovšem datováno o rok později, tedy na podzim 1943. Jenže první prototyp měl být postaven již v roce 1942. Co se tedy dělo od června 1942 do podzimu 1943? Musíš si srovnat těch několik málo faktů, které jsou k dispozici, o tomto období, a hlavolam začne být jasnější. Podívej: První prototyp Schievera, který byl údajně hotov v červnu 1942, se prý bohužel

nepovedl a pravděpodobně se do vzduchu vůbec nedostal. Současní badatelé, na základě tvrzení S.P.Koroljova, o kterém ti povím později, se domnívají, že snad ani vůbec o letuschopný stroj nešlo, byla to údajně pouze maketa, na které se prováděla nejrůznější aerodynamická měření. Ovšem práce na létajícím talíři se nezastavily a v roce 1943 obdržel Rudolf Schriever posilu do svého týmu - konstruktéry Mitheo, Habermohla a itala Bellonza. Tito vědci začali konstruovat nový typ létajícího talíře a jejich činnost měla na konci vyústit opět v údajnou stavbu dvou prototypů. I zde se předpokládá, že první z nich byl pouze maketou či modelem, na kterém probíhala různá měření. Otázky však vyvolává druhý prototyp, který je ztotožňován právě s diskem který svědkové spatřili na podzim 1943 na kbelské letištní ploše. Tedy jednalo se již o letuschopný stroj. Jenže podle svědků skákal spíše jako koza, než letěl nějakou závratnou rychlostí. Každopádně se asi práce na létajícím talíři v roce 1943 nevyvíjely ke spokojenosti konstrukčního týmu, protože se talíř z roku 1943 ve výzbroji Luftwaffe neobjevil a v pozdějších informacích z roku 1944 a 1945 o něm nenajdeme ani stopu. Naopak, všechna dostupná fakta naznačují, že konstruktéři pochopili, že se současnými pohonnými jednotkami nemohou létající talíř zkonstruovat tak, aby byl malý (pro stíhací účely) a začali vymýšlet návrhy velkých létajících strojů. V tomto obratu stojí i snaha vedení

Luftwaffe vlastnit velký rychlý letoun, který by dokázal doletět až na americký kontinent a tam svrhnout jedinou bombu, atomovou. Na konci války existovaly alespoň na papíře tyto konstrukce:

návrh 1: disk o průměru 16 metrů

návrh 2: disk o průměru 42 metrů

návrh 3: disk o průměru 75 metrů

Návrh č. 1, byl společný projekt inženýrů Schrierera a Habermohla, kteří navrhli disk o průměru 16 metrů, který by rotoval okolo centrální kopule, která by byla zároveň kabinou pro dva ležící piloty. Disk by byl řízen jakýmsi směrovým kormidlem a poháněn Waltrovou trubicí (čert ví, co to mělo být). Posledním členem posádky měl být palubní technik, který by v dolní části talíře obsluhoval "jakousi" strojevnu.

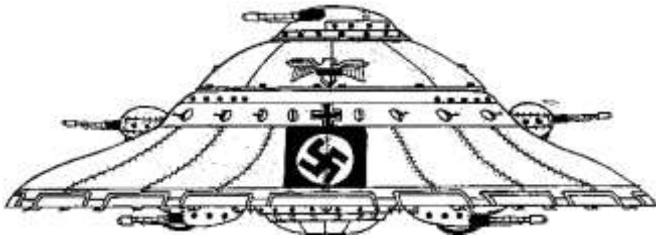
Autorem návrhu č. 2, tedy disku o průměru 42 m (jiné prameny hovoří dokonce o 45 metrech), měl být inženýr Miethe. Tento letoun měl být poháněn jakýmsi nastavitelným leteckým motorem. Je velmi zajímavé, že téměř ve všech zlomkových informacích o vývoji létajících talířů, je tento letoun uváděn jako postavený a 14. února 1945 v Praze testovaný. Všichni autoři uvádějí k tomuto letounu shodné technické údaje - dostup do výšky 12 400 metrů za tři minuty, rychlost 2000 km/h. Našli se dokonce svědkové, kteří tvrdili, že pracovali na výrobě tohoto talíře. Osobně si však myslím, že toto tvrzení patří do říše

pohádek, tak velký stroj by nešel tehdy absolutně utajit.

Jenže to mělo být v roce 1945 a konec války se neúprosně blížil. Laboratoř ve Vroclavi i v Praze obsadila Rudá armáda. Inženýr Miethe v poslední chvíli uprchl a později se Schrieverem, kterému se rovněž podařilo utéci do anglo-americké zóny, pracovali pro západní spojence. Miethe vyvíjel létající disky pro USA a Kanadu u firmy A. V. Roe Company. Podle neověřených údajů zde měl postavit tři stroje diskového tvaru, z nichž jeden údajně havaroval v roce 1948 v severním Mexiku, druhý se zřítil v roce 1951 na pobřeží Labradoru a třetí později spadl v oblasti severních jezer mezi Kanadou a Minesotou. Těžko říci, jak dalece jsou tyto údaje pravdivé. Dá se však předpokládat, že po 2. světové válce v USA došlo k pracím na vývoji létajících talířů, ovšem z oficiálních zdrojů nebylo nic většího publikováno. Většina těchto informací pochází z UFOlogických časopisů, které mnohdy uveřejňují neověřená fakta. Podle všech dostupných údajů ale veškerá dokumentace a snad i modely či části německých létajících talířů padly do rukou Rudé armádě. Ta prý "vyluxovala" konstrukční kancelář ve Vroclavi do posledního výkresu a vše, co tam našla, včetně techniků, odvezla na Sibiř, kde se dál pokračovalo v projektu "Talíř" pod sovětským vedením. Tyto údaje před nedávnem potvrdil profesor Valerij Pavlovič z Kaliningradu. Je to známý vědec, letecký konstruktér, někdejší

spolupracovník S. P. Koroljova, otce sovětské poválečné kosmonautiky. Profesor Burkov prohlásil, že jeho učitel Koroljov a další prominentní vědec M. K. Tichonravov otevřeně hovořili o nacistických experimentech s "létajícími vlčky" (talíři). Koroljov také potvrdil, že v roce 1944 se uskutečnily pokusy s modely talířů bez posádky a že tyto pokusy nebyly úspěšné. Koroljov věděl zcela jistě, o čem mluví, protože ihned po skončení války byl poslán do sovětské zóny v Německu (mimo jiné i do pokusného střediska Peenemünde) a také do ČSSR, kde jak prohlásil, se pokusy s létajícími talíři prováděly. Koroljov na základě získaných dokumentů sepsal zprávu, která obsahovala konstatování, že sice existují plány, modely, výpočty a úvahy o diskových tělesech, "jenže všechny jsou velmi vzdálené tomu, aby se mohl postavit stroj schopný letů". Koroljov ve své zprávě potvrdil, že pokusy u modelů č.1. a 2. byly v roce 1943 po řadě neúspěchů zastaveny a model 3 (tzv. model Belonzo), který do dubna 1945 vyvíjela "zvláštní kancelář 13" nebyl příliš úspěšný. Rusové však, podobně jako Američani, údajně pracovali s pomocí techniků z Vroclavi, na vývoji létajícího disku. Byly postaveny dva letouny - Diskoplán 1 v roce 1950 a Diskoplán 2 v roce 1962. Letouny se však nakonec ukázaly nevykonné, úhel stoupání byl mnohem menší než u konvenčního letounu, a tak celý program byl nakonec v roce 1965 zastaven. A to byla pravděpodobně

konečná tečka za německým létajícím talířem".

"To koukáš vid'?" povídá Jirka Martinovi, který se ještě stále nemohl vzpamatovat ze všeho, co na něj jeho kamarád chrлил. "Jenže to není všechno, já jsem zjistil, že ona "zvláštní kancelář 13" skutečně existovala a že Němci na konci války s největší pravděpodobností postavili přece jenom jeden letuschopný talíř menších rozměrů, poháněný onou záhadnou "Waltrovou trubicí". Co to ovšem bylo, to nikdo neví. Údajně talíř na tento pohon dosáhl fantastických rychlostí." "A co se s tím talířem na konci války stalo, Spojenci ani Rusové ho neukořistili, to by ho někdy po válce přece vytáhli?" "Nevím, můj svědek mi tvrdil, že ho na konci války demontovali a odvezli neznámo kam." "A kdo byl tvůj svědek?" "Starý děda, který za války pracoval v Avii a údajně tajně pozoroval Němce, když nakládali bedny s rozebraným talířem." "A mohl bych s ním mluvit?" Jirka se zadíval na Martina: "Nemohl, před rokem zemřel." "A proč jsi ten materiál nikdy nepublikoval?" "Kvůli tomuhle!" odpověděl Jirka a ukázal Martinovi malý zmačkaný papír, "Dostal jsem ho poté, co jsem po této věci pátral v hlavním vojenském archívu." Martin opatrně rozevřel přeložený podávaný papír. Byla na

něm napsány pouze dvě slova: TALÍŘ = SMRT.

VII. KAPITOLA

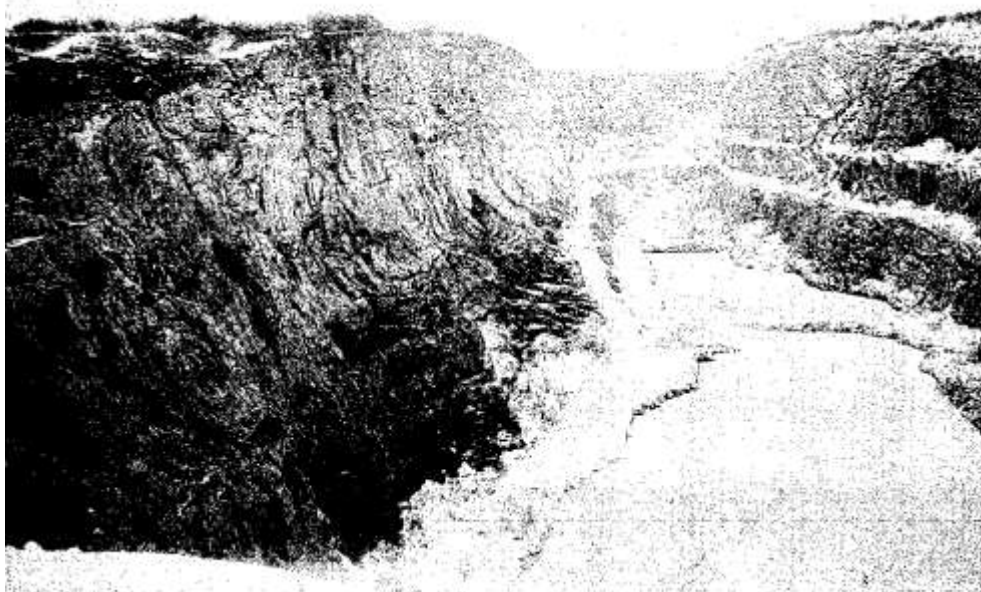
Martin si vzal od Jirky všechny jím získané materiály. Na původním majiteli bylo vidět, že je rád, že se jich zbavil, ovšem nezapomněl Martina varovat, aby byl opatrný. Těsně před odchodem mu půjčil ještě jednu knihu s hrozně dlouhým názvem "Nositelé Rytířského kříže v Luftwaffe". "Zkus tam najít něco o tom majorovi Kerstovi, třeba tam je stopa. Jsou tu životopisy všech příslušníků Luftwaffe, kteří dostali Rytířský kříž. Pokud ho ten major Kerst měl, je tam. Pokud ne, nemáš šanci cokoliv o něm najít!"

Doma se Martin pustil do hledání v zapůjčené knize. A měl štěstí. V seznamu jmen skutečně našel jméno Hermann Kerst. Rychle nalistoval příslušnou stranu a četl: "Hermann Kerst, narozen 1923, po výcviku přidělen ke stíhací jednotce na východní frontu, do roku 1944 sestřelil celkem 145 protivníků. V polovině roku 1944 zraněn, po vyléčení udělen Rytířský kříž. Poté převelen do Protektorátu Čechy a Morava ke zvláštní skupině. Zahynul

28. dubna 1945 u Serbebandu při náletu amerických stíhačů. "U Serbebandu, co to může česky znamenat?" Martin rychle sáhl po německo-českém slovníku. Asi pět minut listoval, než našel hledané slovo. Po jeho přečtení mu bylo jasné, že objevil další stopu. Serbeband byl německý název pro obec Srbsko, nedaleko lomů Ameriky! "Tak, tady někde Kesrt zahynul. A proč jsem vůbec jel?" ptal se sám sebe Martin, který v páteční odpoledne stál s plnou polní u Srbska. "Hledat stopy." odpověděl si. "Ale jaké stopy?" oponoval jeho druhý vnitřní hlas. "Tady nic nenajdeš!" "Hm, to je možné." připustil Martin, "ale alespoň jsem si udělal výlet. Projdu si pár starých míst, třeba mě něco napadne!" S těmito úvahami zamířil do lomů. Najednou za sebou slyší známý hlas a volání. Otočil se a uviděl postavu trampa, která ho doháněla. Když přišel blíž, poznal Martin Joa, kluka, který měl zájem na odkoupení či výměnu jeho staré usárny. "Ahoj, ty starý čundráku!" hulákal na něho Joe zdaleka. "Kde se tu bereš, já myslel, že na Ameriku už nejezdíš?" Martina setkání nepotěšilo. Joeho neměl moc rád, pokládal ho za člověka, kterému nelze moc věřit. Nikdo nevěděl, čím se přesně živí, nikdy nepracoval a

peníze si vydělával prapodivnými způsoby. Nejčastěji něco prodával. Ovšem kde vzal prodávané věci, bylo pro ostatní záhadou a dost lidí ho podezřívalo, že obchoduje z nelegálně získanými věcmi. A tak Martin pouze místo pozdravu zahučel: "Ale udělal jsem si výlet na stará místa. Ale kde se tady sakra bereš ty?" "To víš, pokud zrovna neobchoduji, tak si občas vyrážím ven. Amerika není od Prahy moc daleko, a to mi vyhovuje. Pořídil jsem si pravou "amickou výbavu" a s partou sem jezdíme občas vyčistit si hlavu." "Já to tvoje vyčistit si hlavu znám." pomyslel si v duchu Martin, "zapadneš s tlupou podobných zjevů do nejbližší hospody a tři dny tam popíjíte". Nahlas to však neřekl a pouze se zeptal: "A kde máš tu svoji partu?" "Ale pardové nějak nedorazili. Ani nevím proč, měli jsme se sejít v nádražní hospůdce. No, a jak jsem tam tak seděl a čekal, najednou tě vidím jít z vlaku. Nestačil jsem na tebe zavolat a dohnal jsem tě až teď. Nechce se mi vrátet do

Prahy, a tak mě napadlo, jestli bychom nemohli někde bivakovat spolu. Ve dvou se to přece lépe táhne." "Nakonec proč ne?" pomyslel si Martin, "jednu noc to s ním vydržím a zítra se ho zbavím." A tak povídá

Joemu: "No dobře, a kde chceš přespat?" "Kousek odtud, u jednoho opuštěného lomu. Je tam celkem dobré chráněné místo." "Tak já to nechám na tobě!" uzavřel debatu Martin.

Asi po hodině chůze dorazili na dané místo. Joe nelhal, jeho flek opravdu nebyl špatný. Jednalo se vlastně o menší štolu, která se nacházela ve stěně opuštěného lomu. Štola byla velmi krátká, asi tři metry, dělníci z lomu ji pouze začali

kdysi vyrubávat, ale nikdy svoji práci nedokončili. Lom sám o sobě nebyl nikterak zajímavý. Mimo jejich štoly tam byla sice ještě jedna, jenže se nacházela ve výši tří metrů a byla značně nepřístupná. Ve dne by se k ní asi dostali, ale teď, v padajícím soumraku, se jim nechtělo šplhat nahoru. Co Martina jedině zaujalo, byl tvar lomu. Tvořil totiž jakési veliké převrácené písmeno "U". Malá štola, ve které spali, byla na jednom rameni, a ta nepřístupná ve skále druhého ramene, přímo proti místu jejich noclehu. "To je pěkná myší past." konstatoval Martin, "Pouze jediný vchod, stačilo by ho uzavřít a nic se odtud nedostane." "My tomu lomu říkáme "Podkova", kvůli jeho tvaru. Ale neboj, kdo by nás tady zavíral!" zasmál se Joe a začal si vybalovat. Martin trochu závistivě koukal na jeho vybavení a nakonec si neodpustil poznámku: "Ty, poslyš, tyhle americký krámy musely stát peněz?!" "To si piš. Zvláště tahle americká kompletní uniforma, co mám na sobě." usmál se Joe, "To byla výborná koupě, jsem s ní maximálně spokojen. Jo, a tu tvoji usárnu už nechci. Sehnal jsem jinou a levnější. Máš smůlu, mohl jsi udělat bezva obchůdek." "Ani mi to moc nevadí." odpověděl mu Martin, a také se pustil do rozbalování svého batohu. Na lom "Podkova" padla tma. Oba společníci povečeřeli ze svých zásob a teď seděli u ohýnku, který si rozdělali. Joe v poklidu pokuřoval, Martin klimbal a přemýšlel, jak se nejlépe svého nezvaného druha zbaví. Oba mlčeli. Náhle se Martin vytrhl z úvah, natáhl ruku směrem do

tmy a zeptal se Joa: "Hele, co to je?" Joe se otočil a překvapeně se zadíval do tmy. Na stěně lomu proti nim, asi ve výši tří metrů od paty skalní stěny blikalo světélko. Nebylo to jasné žluté světlo baterky, spíše takové menší červené světlo, jakoby od lampy či lucerny. Nejpodivnější bylo, že chvílemi sláblo, sílilo, ztrácelo se a znovu se objevilo. "Hergot, co to může být?" zaklel Martin a cítil, jak mu po zádech začíná téci studený pot. Úkaz před nimi ve tmě byl podivný a ve tmě lomu působil přímo strašidelně. Martin zíral do tmy a náhle se jeho pohled stočil na Joeho. Ten byl také do poplašen, a navíc se mu v ruce objevila náhle pistole! "Neblbni vole!" okřikl ho tiše Martin, "Čert ví, co to je, zatím to jenom bliká, tak prosím tě schovej ten kanon! Já se na to půjdu podívat." "Tak dobře," odpověděl Joe, "a pokud by si něco potřeboval, tak zakřič!" "Ty si ten pravý, který mě půjde zachránit!" říkal si Martin v duchu, když vstal opatrně od ohně a začal kráčet do tmy. Chvíli trvalo, než si jeho oči přivykly z jasu ohně černé panující tmě, ale po chvíli se rozkoukal. Rudý bod žnul stále na skále a náhle si Martin uvědomil, že vlastně proti jejich tábořišti byla ve stěně lomu ona štola! "Hagen se vrátil!" prolétlo mu hlavou jako blesk. Pak si ale řekl, že je to nesmysl. Musí té záhadě přijít na kloub. Krok za krokem postupoval do tmy. V ruce pevně svíral svůj zálesácký nůž a jasně cítil, jak se mu potí dlaně. Stále upřeně zíral na červený bod, který záhadně blikal ve skále před ním. Konečně stanul u úpatí stěny. Nahoře nad sebou rozeznával temný

vchod do štoly. Rudý bod již nebylo vidět, zmizel mu z jeho úhlu pohledu. Martin začal opatrně šplhat po skále k ústí štoly. Celkem to šlo, stěna byla zvětralá, plná štěrbin a výstupků, a navíc štola byla poměrně nízko. Za několik okamžiků stál ve štole. Opatrně se rozhlédl a v příštím okamžiku se začal smát. "Tak, tady máš toho svého strašáka!" povídá Martin Joemu a hodil mu pod nohy starou pětilitrovou sklenici od okurek. "Bůh ví, kde se vzala tam nahoře, ale to je myslím jedno. Odrážela světlo našeho ohně a podle toho, jak plápolal, se ten světelný odraz vlnil a pohyboval. Takže můžeš to zastřelit, pokud chceš!" Joe se jen ušklíbl. "Stejně si myslím," pokračoval Martin, "že by si tou atrapou nikomu neublížil!" "Jo, atrapou?" ušklíbl se znovu Martinův druh. "Tak si tu "atrapu" pořádně prohlídni!" Martin vzal do ruky podávanou pistoli a stačil jediný pohled do zásobníku a na závěr, aby pochopil, že ta pistole je skutečná. "Kde jsi sakra vzal ten originál německé P-38 ?" "To by byla trochu delší historie a myslím, že tě nemusí zajímat!" odpověděl Joe a pokládal debatu za ukončenou. Oba trampové se po tomto vzrušujícím zážitku začali chystat ke spánku. Při vybalování vypadl Martinovi zelený sešit, do kterého si zapisoval poznámky ohledně hledání štoly s bednami. Joe, který již ležel ve spacáku, si všiml, jak ho Martin rychle uklízí. Neříkal nic a předstíral spánek. Na dobré obchody on měl nos. **/POKRAČOVÁNÍ/**

Ahoj

V prílohe posielam pesničku s názvom **KEĎ TÁBORÁKU DYM**, ktorá bola nahraná niekedy po roku 1955 v rozhlase, ale nikto si už nepamätá a nevie kedy. Pieseň vraj bola povodne trampská, ale **trampský** autor textu tejto piesne zostal zabudnutý a je neznámy. Tuto pieseň spievala po roku 1970 veľmi často v inej Bobovej úprave osada UTAH z Bratislavy dokonca s ňou vystupovali aj na PORTE.

*Pekný deň praje
Pekelník*

KEĎ TÁBORÁKU DYM

Keď táboráku dym
sa vinie údolím
tam s piesňou čarvnou
sa zide pod horou.

Tá pieseň čarovná
má rým a čaro má á,
sní háj i hora sní,
keď tíško hovorím.

Tu vzbíčne plameň k
nebesám,
zdíži každý tieň,
pieseň mám, nuž nie som sám,
nie som sám, to viem.

Veď stúpa k nebu dym, znie pieseň
údolím,
tmou pláva ako vták a svieti táborák.

Tu vzbíčne plameň k nebesám, zdíži
každý tieň,
pieseň mám, nuž nie som sám, nie
som sám, to viem.

Veď stúpa k nebu dym, znie pieseň údolím,
tmou pláva ako vták a svieti táborák

***Na youtube si môžeš
písničku poslechnout!***

SKOKAN – MARK TWAIN

Tento příběh převyprávěl Grahame.

Jim Smiley byl horník. V zimě roku 1850 pracoval v jednom z největších zlatých dolů na americkém západě. Jim byl milý chlapík, ale měl jednu velikou slabost, rád se sázel a vsadil by peníze na cokoliv. Když nemohl najít nikoho, kdo by se s ním vsadil, tak uzavíral sázky sám. Vždycky ale tak, aby to tomu druhému vyhovovalo. Byl šťastný, dokud mohl sázet a vůbec nezáleželo na tom, na co sází.

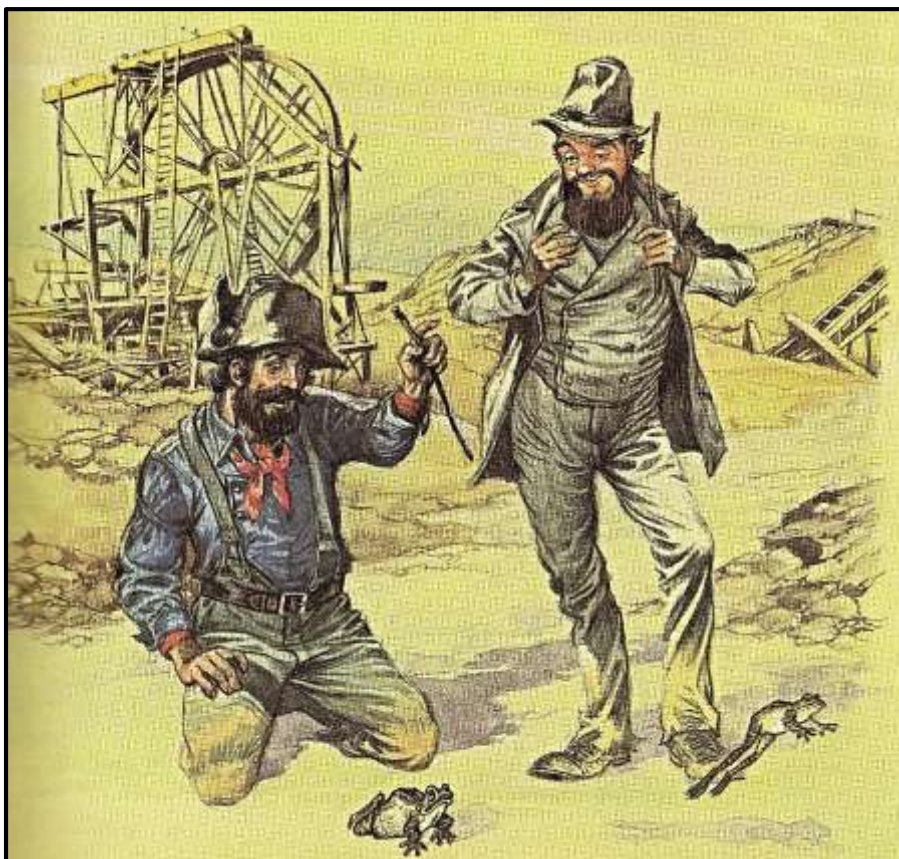
Když se konaly dostihy, byl tam Jimi se svými penězi, když probíhaly psí zápasy, vždy vsadil na nějakého psa. Když seděli dva ptáci na větvi, Jim sázel peníze na to, který odletí dřív. Když viděl, jak se stěhuje štěnice, vsadil se, jak dlouho bude trvat, než dorazí tam, kam mířila. Potom ji sledoval, aby to řádně zjistil. Jednou, když onemocněla pastorova žena, šel ji Jimi navštívit, protože měl laskavé srdce. „Jak se máte?“ zeptal se. „Doktor říká, že se to lepší,“ odpověděla žena. Jim chvíli přemýšlel. „Vsadím dva dolary na to, že ne,“ řekl nakonec.

Jednou si koupil koně. Kůň to byl starý a strhaný a byl na něj žalostný pohled. Ostatní horníci v táboře se mu nejdříve smáli, a když pak pořádali závody, dali Jimově herce dlouhý handicap. Přirozeně, že se Jim vsadil, že zvítězí. Závod začal a Jimův kůň dlouho nikde nebyl. A však v posledních několika vteřinách Jimova kobykla všechny hrozně rozhněvala a vyhrála dostih o délku hlavy. Potom Jim koupil psa. Bylo to štěně buldoka. Stejně jako na Jimově koni, ani na něm nebylo nic moc k vidění. Štěně bylo malé, slabé a smutné. Jim je nechal zápasit se všemi ostatními psy v táboře.

Nejdříve prohrávalo jeden zápas za druhým a ostatní horníci sázeli vždy proti Jimovu psu. Když už byly vsazeny všechny peníze, Jim vykřikl. Najednou se zdálo, že jeho pes zešílel. Vrhla se na druhého psa a chňapala a kousala, dokud nepřítel neporazil a nedonutil k útěku. Jednoho dne se ale malý buldok utkal ve svém

osudovém zápase. Oblíbeným cílem jeho útoků byly totiž zadní nohy soupeře. Parta horníků tehdy postavila psa, který zadní nohy neměl. Při neštěstí mu je uřízla pila. Dokud nebyly uzavřeny všechny sázky, Jimův pes se jenom tak poflakoval. Potom vydal Jim svůj obvyklý pokřik. Štěně šlo okamžitě po soupeřových zadních nohách. Jenže tam žádné nebyly. Malý buldok se nejdřív překvapeně podíval a potom se zatvářil znechuceně. Upřel pohled na Jima, jako kdyby chtěl povědět, že mu zlomili srdce. Zdálo se, že jeho pohled říká, že to všechno byla jenom Jimova chyba, protože ho postavil proti psu, který nemá zadní nohy, za něž by se dal chytit. Nakonec se

štěně vzdalo a schlíple uteklo. Jako pes pro zápasy teď už nemělo žádnou cenu.

Vcelku se zdálo, že Jim má se svými zvířaty dost štěstí. Měl kocoury, teriéry i bojové kohouty. Přihlašoval je do všech možných soutěží a oni častěji vítězili, než prohrávali. Horníci říkali, že Jim má kliku a on si to myslel také. Jednoho dne se ale pokusil postrčit své štěstí kupředu přes příliš. To když si pořídil žábu. Chytil ji a řekl, že ji bude trénovat. Vzal ji do stanu a tři měsíce trávil veškerý svůj volný čas tím, že ji učil skákat. Za nějakou

dobu to skončilo tak, že mohl žábu předvádět jako cirkusového akrobata. Stala se šampionem v chytání much. Vůbec nezáleželo na tom, jak daleko moucha byly, Jimova žába skočila a spolkala ji. Jim svou žabu pojmenoval Daniel Webster. Věděl, že jediné, co musí udělat, je zakřičet „Mouchy, Danieli, mouchy!“ a žába už byla ve vzduchu. Ale co žabu skutečně proslavilo, byl její skok do dálky. Horníci přicházeli zdaleka, aby tenhle skok viděli. Sázeli se s Jimem, že žába nepřeskočí určitou vzdálenost. Jim nejdříve vsadil peníze a potom jeho žába, jistá jako osud, prolétla prostorem.

Jim choval Daniela Webstera ve vlastnoručně zhotovené krabici. Jednoho dne přišel do tábora nějaký cizí člověk. Uviděl Jima a krabici a hned se zeptal: „Co v té krabici může být?“ „Může tam být papoušek nebo kanárek,“ odpověděl Jim, „ale není to ani ten ani onen, je to jenom žába.“ Muž se podíval do krabice. „Hm, tak je to. A nač je

dobrá?“ „Povím vám to, ta žába je dobrá k jedné věci. Doskočí dál, než kterákoliv jiná žába v tomhle kraji.“ Cizinec vzal opět krabici do rukou, ještě jednou se do ní dlouze podíval a potom ji vrátil Jimovi. „Nevidím žádné známky toho, že by tahle žába byla lepší, než kterákoliv jiná.“ „Možná nevidíte,“ odvětil Jim, „možná o žábách něco víte, možná že ne. Já na to mám každopádně svůj názor. Vsadím čtyřicet dolarů na to, že tahle žába doskočí dál než jakákoliv v tomto kraji.“ Chlápek chvíli přemýšlel a potom zesmutněl. „Jsem tady cizí a žádnou žabu nemám, ale kdybych ji měl, vsadil bych se.“ „To je v pořádku,“ řekl Jim. „Když na minutu podržíte mou krabici, nějakou žabu vám přinesu.“ Chlápek tedy vzal krabici, položil svých čtyřicet dolarů vedle Jimových a sedl si, aby počkal. Nějakou chvíli čekal a potom dostal nápad. Sáhл do kapsy a vyndal hrst malých kovových broků, které se používají na střílení kachen. Potom vytáhl Jimovu žabu z krabice, otevřel ji tlamu a opatrně do ní nasypal broky. Naplnil tak žabu skoro po bradu.

Jim už byl venku z bažiny, kde hledal další žabu. Musel se dlouho hrabat v bahně, ale nakonec jednu našel a cizinci ji přinesl. „Jste-li připraven,“ pravil, „položte teď svou žabu vedle Daniela Webstera. Řeknu vám, kdy začít.“ Oba muži položili své žáby na zem, bok po boku. „Raz, dva tři – hop!“ řekl Jim. Oba se dotkli svých žab zezadu. Nová žába poskočila. Daniel Webster, zatížený vším tím olovem, které do něj bylo nasypáno, sebou škubnul, nadzvedl se, ale nemohl se pohnout. Seděl jako kovadlina pevně zasazená do země. Jima to překvapilo a byl zhnusený, ale samozřejmě netušil, co se s Danielem stalo. Neznámý muž si vzal peníze. Když vycházel ze dveří, ukázal palcem na Daniela Webstera. „No, ještě pořád nevím, proč by tahle žába měla být lepší než jakákoliv jiná.“ Teprve po dlouhé chvíli se Jim poškrábal na hlavě a podíval se na Daniela Webstera. Žába se nehýbala. „To by mě zajímalo, proč ta žába neskákala, říkal si, „mám dojem, že se s ní něco stalo. Vypadá nějak nafouklá.“ A zatím co to říkal, zamyšleně zvedl Daniela Webstera ze země. „K čertu, vždyť musí vážit nejmíň tři kila.“ Obrátil žabu vzhůru nohama. Z tlamy Daniela Webstera se vysypaly všechny broky. Jim se rozzuřil, položil žabu na zem a vyřítil se ven za tím chlápkem, kterého ale nikdy nechytil.

/PŘEVZATO/

SPANILÁ JÍZDA PRAHOU

Novoroční spanilá jízda US Army vojenských vozidel spojených klubů ČR /Country Of Liberty - Prague 2018/ uskutečněná **6. 1. 2018** - Kampa, Hradčanské náměstí, Klementinum atd. **Fotky poslal kamarád Nanuk.**

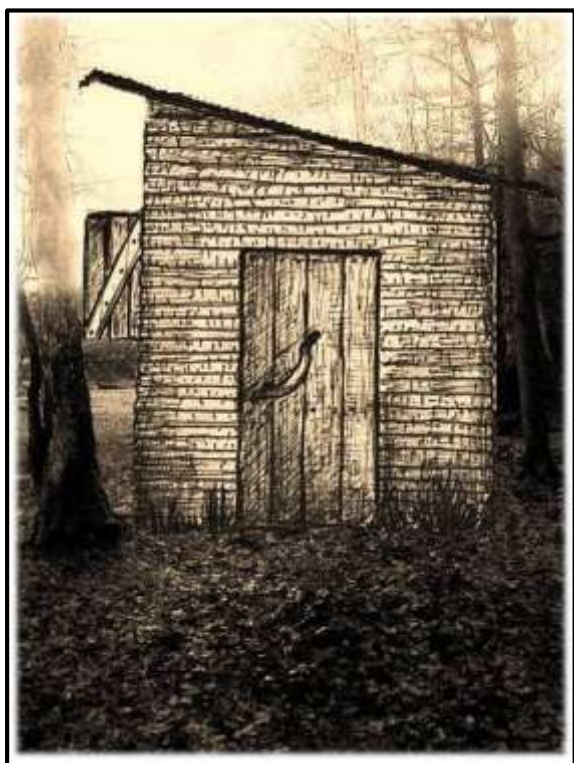

Z TRAMPSKÝCH PLACEK

S Honzou v době, kdy jsme tábořili v komnatě a na Veselé.

Chata pod břízou na Veselé.

Mezi svátky jsme s pár kamarády courali

v Polomených mountains jen tak bez bágů se svačinou. Základnu jsme vybudovali tradičně touto dobou na skautské chatě v Hradčanech /Kummeru/, kde jsme oslavili TRAMPSKÉ VÁNOCE i SILVESTRA. První courem jsme se dostali do tesané komnaty v lesích kousek nad Studenou roklí, kterou mě jako desetiletému ukázal kamarád Honza a ve které jsme v té době spali venku v lesích sami poprvé bez rodičů. Bohužel Honza před rokem odešel na věčný vandr, tak jsem mu v komnatě zapálil svíčku. Táta mě dal základy skautingu, trampingu a osadního žití a Honza formou knížek Jaroslava Foglara i s lovem bobříků. Jeho táta nám pak dal malý pláněk a my s kárkou vyrazili ještě s Jackem po tehdy pískové cestě na Veselou, kde jsme našli malou chatu pod velkou břízou v malebném údolí na břehu Krokodýlí řeky. Co radosti i bolesti jsem pak na tomto místě prožil. Ta chata už tam dávno není, odešla jako naše dětství, ale ta velká bříza tam roste dodnes.

Z komnaty jsme pak sněhovým deštěm prošli kus studené rokly a navštívili původní camp naší osady, kterou jsem společně s Tonym v roce 1979 zde založili. Dnes zde už není poznat, že tu tenkrát vzplály ve vojenském prostoru Rusáků dva trampské ohně. Po malém vzpomínání jsme šli okolo „obrázku“ blátivou cestou k Havraní skále.

Celou dobou jsme se modlili, že sebou někdo flákne do bláta a udělá nám radost, však se to Grizlymu málem povedlo, škoda, že jen málem.

Další den jsme vyrazili údolím řeky Ploučnice ke staré lesácké chatě, kde v létě táboří tradičně skauti z Líbeznic a kde Martin Šíla lovil náměty do svého ZPĚTNÉHO ZRCADLA. Tady jsme rozdělali poslední oheň starého roku a opekli i nějakou tu uzeninu. Moc jsme si pochutnali, já určitě!

Na závěr roku jsme ještě pocourali okolo rybníků Hradčan, došli jsme ke Držníku, kde byl nádherný opar nad hladinou a pak si dali panáčka vodečky u Billa na Osamělé Hvězdě v sousedství našeho ranče KOLOPEACHU. Hvězdičky pak ještě podnikly tradiční výšlap na Ralsko, kde byl dokonce i sníh. Silvestra jsme prožili opět společně při velkém množství jídla a pití a jako při Trampských Vánocích i za zvuků kytar, banja, harmoniky, píšťalky a houslí, prostě při krásném jamování. Asi jsem byl fakt hodnej, protože jsem dostal dárků víc, než dost! **Ahoj Cipajs.**

U tesané komnaty dnes.

Na osadním campu.

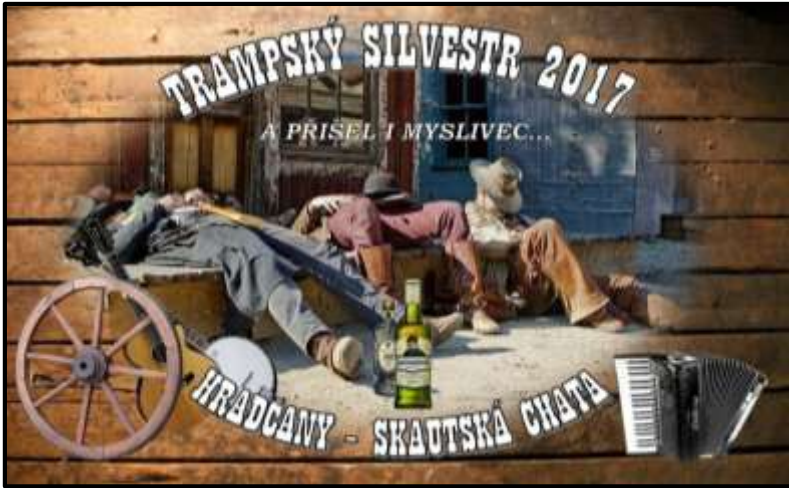

Koně v Polomených horách.

Šťastný Otík...

Příprava na odjezd domů...

VÝSTUP NA RALSKO

Říká se, že kdysi sídlili na hradě loupeživí rytíři, kteří škodili celému okolí. Nejvíce to pociťovali kupci, kteří cestovali po staré cestě ze Žitavy přes Svěbořice do Prahy.

Když už řádění loupeživých rytířů překročilo všechny meze, rozhodli se obyvatelé sousedních vesnic hrad přepadnout. Od jednoho

zajatce, kterému se podařilo z hradu uprchnout, se dozvěděli, že na hradě každé ráno otevírají bránu a vyhánějí na pastvu hradní dobytek. Stejně tak, že večer, když uslyší cinkání zvonků krav, tak otevrou brány. Ozbrojení muži z vesnice, se tedy jednoho dne vmíchali mezi stádo, a když obyvatelé hradu otevřeli bránu, využili překvapení, vnikli do hradu a hradní posádku přemohli. Hrad vyplenili a zapálili. Obě vesnice byly za svůj čin povýšeny na města. Jedna dostala název Mimoň a druhá Stráž pod Ralskem.

NOVOROČNÍ VANDR DO MLŽNÝCH HOR 2018

Řadu let vyrážíme s osadou na mužský novoroční vandr, už ani nevím, v jakém roce jsem na tento vandr vyjel poprvé. Časy i lidi se mění, ale tenhle vandr zůstal, a tak jsme opět vyjeli. Sraz jsme měli opět u Dlaska na Huti v „Mlžných“ horách a sešlo se nás dvanáct, přesně jako těch měsíčků...

U dlaska bylo veselo, ohnivá voda tekla proudem, hráli jsme na kytary a banjo, někteří i tancovali, jedli jsme různé pochutiny, prostě krásnej večer, jak to vždycky je, když se sejde dobrá parta trempířů.

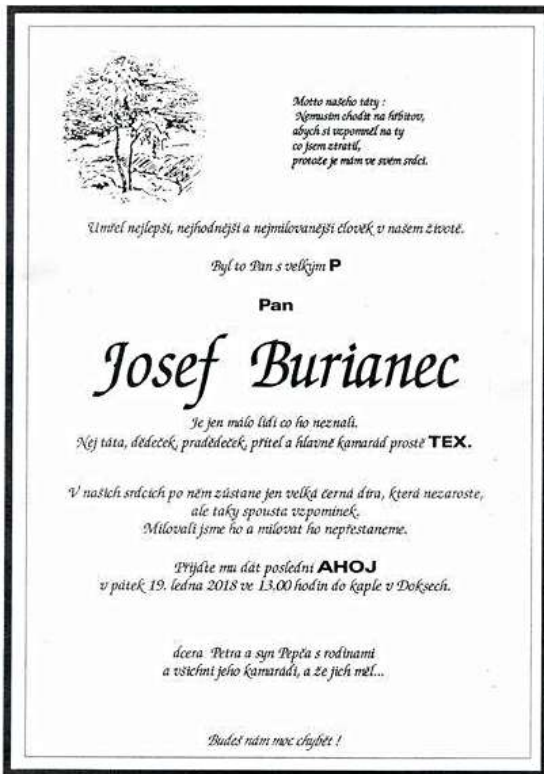

Ráno po velmi bohaté snídani, o kterou se postaral Ďábel s Dlaskem, jsme vyrazili do hor. Naše cesta nás zavedla na Klondajk TO. STŘÍBRNÁ, která tu na sklonku roku oslavila své čtyřicátiny, dnes tu ale nikdo nebyl. Moc jsme se nezdrželi a vyrazili po hřebenu dál. Mlha se zvedla, a tak bylo docela pěkně. Došli jsme k novému odpočívadlu, tady jsme se posilnili a vyrazili dál. V pohodě jsme došli na Jedlovou, na nádraží. Dali jsme venku pivo a pak místní lokálkou odjeli do Mlýnů, kde jsme okolo hospody udělali přesun pod převis, na camp VESELÝCH MLYNÁŘŮ, kteří zde již měli zatopeno, a tak se Dědek dal hned do vaření. První masový chod jsme zvládli, ale fazole jsme pak neměli sílu dojíst, a tak zbyly Dědečkovi na pak, protože pánev byla jeho...

Večer jsme pak hráli a zpívali ve známé trampské hospodě, kde je nám stále dobře. Spát jsme šli na sál, kdysi o něm prohlásil Koldy, že v takhle velikém mražáku ještě nespál. Ráno po snídani jsme ještě odjeli na náš ranč KOLOPEACH, kde na nás čekaly naše holky s obědem. Tradičně jsme si pochutnali. Ahoj **Cipajs**.

TEXI, KAMARÁDE AHOJ!

*Motto našeho týmu:
Npřemáhání chodit na festivaly,
abych si vzpomněl na ty
co jsem ztratil,
protože je mám ve svém srdci.*

Umělec nejlepší, nejhodnější a nejmilovanější člověk v našem životě.

Byl to Pan s velkým P

Pan

Josef Burianec

*Je jen málo lidí co ho neznali.
Nej tátu, dědeček, pradědeček, přítel a hlavně kamarád proste **TEX**.*

*V našich srdcích po něm zůstane jen velká černá díra, která nezaroste,
ale taky spousta vzpomínek,
Milovali jsme ho a milovat ho nepřestaneme.*

*Přijďte mu dát poslední **AHOJ**
v pátek 19. ledna 2018 ve 13.00 hodin do kaple v Doksech.*

*dcera Petra a syn Pepča s rodinami
a všichni jeho kamarádi, a že jich měl...*

Budete nám moc chybět!

Nečekaně nás zastihla smutná zpráva, že kamarád TEX vyrazil na svůj věčný vandr. Kamaráde, ahoj!

MILEŠOVKA 2018

Tradičně, jako řadu let předtím, jsme se účastnili tramského pochodu na Milešovku. Sraz jsme měli v Dědkově rybářském ráji u jezera v Píšťanech, kde jsme i přespali. Ráno jsme pak společně vyrazili do Bílky, kde jsme se sešli s ostatními kamarády a společně jsme vyrazili na horu. Počasí studené ale bez sněhu, a tak se šlo docela dobře. Přestávky jsme měli na tradičních místech, kde jsme se i občerstvovali a pokecali s kamarády, kteří už byli na zpáteční cestě. Asi jsme jim i záviděli! Těsně pod vrcholem byl terén horší, protože byly všude zmrázky, na kterých to klouzalo, ale jak pak prohlásil Dědek „dobyli jsme horu...“

U bufetu i v něm bylo plno kamarádů, a tak o legraci a pokecání nebyla žádná nouze. Hned jsme postavili na kávu, kterou jsme pak s chutí vypili. Dokonce jsme se dostali i do bufíku pod střechu, kde bylo přeci jenom tepleji. Tady nás dostihl ZÁKON.

Dorazil „Bordel inspektor“ Severské Dvojky Ďábel i se Zuzankou, rázem bylo po klidu a rozjímání. Společně jsme pak provedli sestup a odjezd do Teplic do haciendy Gugla, kde jsme si odpočinuli a nabrali nové síly a na večerní tramskou slezINU, která se konala ve Rtyni, kam jsme dorazili okolo sedmé hodiny večerní.

Kapela hrála moc pěkně, ale škoda, že do osmi. Pravda kluci hráli už od tří. No, stihli jsme i tanec a nějakou tu ohnivou vodu a okolo deváté jsme se přesunuli zpět do Teplic, kde jsme pozpívali při kytarách a dobrých tuhých i tekutých tekutinách. Letošní Milešovka byla opět super a my už se jen můžeme těšit na další ročník za rok. Ahoj.

*Dle vyprávění přímých účastníků napsal nepřítomný, tou dobou v polepšovně přítomný **Cipajs**.*

PO STOPÁCH LAPKY WENZELA KUMMERA

Hradčany v Polomených horách, kde máme ranč i osadu se kdysi jmenovali Kummer a cesta, kterou jsme vyrazili jako desetiletí dle plánu na Veselou, se jmenovala podle loupežníka Kummera. Nevím, jestli název vesnice je dle něho, spíš ne. Celou dobu jsem si ale myslel, že loupežník Kummer byla jen pověst. Johnny, když plánoval tradiční pochod do okolí jejich osady, tak zjistil, že Kummer byla skutečná osoba, a že se narodil a zemřel ve Víscce, v osadě kousek od nich.

V pátek jsme se sešli za soumraku na Soumraku. Já byl s Dědkem a Surovcem ještě v Doksech na pohřbu kamaráda TEXE a pak jsme šli z Bezdězu vandrem. Večer se slezla fajn parta muzikantů, a tak jsme hráli k veliké radosti nejen Kopčema.

Ráno po snídani jsme vyrazili do okolí. Opět jsme se dostali na Valdštejsko k dragounům, kteří už mají hlavy zase na svém místě. Kousek od nich jsme si rozdělali oheň a opekli buřty a uvařili kávu. Pak jsme se po pláních zalitých sluncem přesunuli do Vísky, kde nás již čekal majitel Kummerova muzea a jeho rodného domu. Vše bylo velmi zajímavé a Johnymu patří veliký dík, že to pro nás zajistil. Po prohlídce jeho rodného domu jsme slezli do údolí a pomalu opět za soumraku dorazili na Soumrak, kde bylo krásně teplo a bramboráci. Večer se pak snažil Karde porazit holky v kartách a když se mu to nedařilo, tak raději vzal kytaru a společně jsme opět zahráli plno písniček nejen tramských. **Ahoj Cipajs.**

VÁCLAV KUMMER

Narodil se 7. září 1767 ve Vísce, malé osadě vzdálené asi půl druhé hodiny cesty jižně od Bezdězu. Byl nemanželským dítětem, proto si po celý život vysloužil hanlivou přezdívku Webrův Vašek (podle svého skutečného otce, jenž byl panským mušketyrem).

Brzy se stal násilníkem, rváčem, zlodějem a pytlákem. Na konci 18. století se stál vůdcem obávané loupežnické tlupy. V roce 1792 byl na Václava vydán zatykač kriminálním soudem v Mladé Boleslavi, ale zatčen byl až v květnu 1798 v Doksech v hospodě "Na šancích". Poté byl eskortován do Prahy k dalším výslechům a nato 20 let vězněn v Brně na Špilberku. Až poměrně starý se vrací do rodného kraje, kde se mezitím stal legendou. Po neradostném a trudném konci života zemřel dne 6. března 1843 v rodné Vísce na peci ve statku sedláka Šafránka, v domě č. p. 3. Zemřel tedy 7 let po Máchově smrti... Kumr jako loupežnický hejtman se stal v kraji legendou, zdejší lidé ho znali osobně a tak přítel Hindl na jeho životní příběh nejspíš Máchu upozornil.

Náš průvodce a majitel loupežnickova rodného domu.

Srdečně Vás zveme do Kulturního domu barikádníků na
Setkání osad na Barče
K poslechu Vám zahrají kapely
K.T.O.
26.2.2018 v 19:00
Vstupné 100 Kč
Vstupenky lze zakoupit na pokladně KDB
nebo u kapelníků účinkujících skupin.
Těšíme se na Vás

**8. TRAMPSKÝ
KOTLÍK**
21. 4. 2018
MLÝNY U KYTLICE
ZA HOSPODOU

ŠUMAVSKÁ ZASTAVENÍ aneb VZPOMÍNKY Z MINULÉHO STOLETÍ

VAJÍČKOVÝ VANDR

Po třech dnech deště jsem se konečně probudila do slunečného rána. Dnes musím někam do civilizace dokoupit nějaké zásoby. Ono to na té Šumavě není jen tak. Už se mi párkrát stalo, že jsem byla v malých vískách zdrojem všeobecného humoru, když jsem chtěla v „pidi obchodě“ koupit chleba. Nezapomenu na rozšafnou paní prodavačku, která se smíchy málem rozlomila v pase, když mi vysvětlovala, že chleba se vozí v úterý a v pátek, a že dnes je středa, tak jestli si prý dva dny počkám...

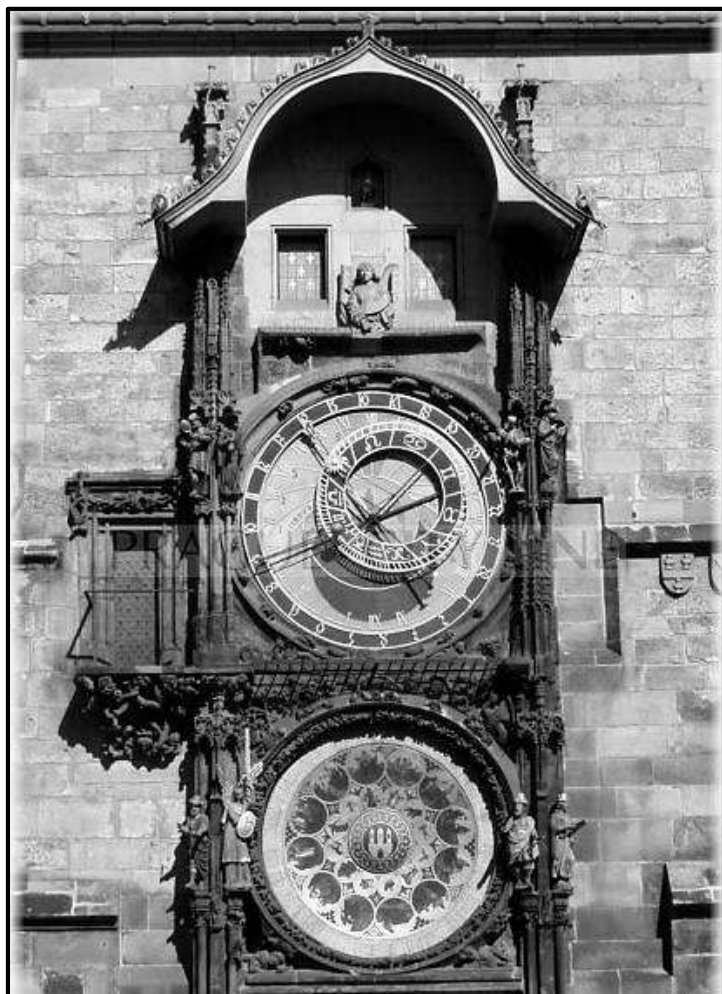

Slunce se jakoby stydělo za to, že tři dny pořádně ani nesvítilo ani nehřálo, tak si to teď chtělo zřejmě vynahradiť. Hřálo o sto šest. Bylo něco po poledni, když jsem celá zpocená zahlédla za loukou, která navazovala na okraj lesa, několik červených střech. „Hurá, vesnička,“ pomyslela jsem si. „Tak to si chvíli odpočinu, a pak zajdu do vesnice.“ Shodila jsem ze zad usárnu, vytáhla z ní druhou celtu, kterou jsem v ní měla jen složenou, vybalila poslední sušenku, zapila ji vodou z felíny a s cigaretou jsem se natáhla na celtu. Začalo se mi chtít hrozně spát...

„Pane Bože, on mě někdo svléká???“ Probudila jsem se a vymrštila. Nade mnou skloněná stará cikánka, která se pokoušela mi svléknout košili, hrůzou zařvala a ve svých čtyřech sukních si se slovy: „Panička, já myslela, že vy mrtvá!“ si kecla ke mně na celtu. To jsem si už všimla, že mám i rozvázané obě kanady a můj žracák už měla také zavěšený křížem přes prsa. Ještě, že pouzdro s občankou a penězi jsem měla pod sebou! Musela jsem usnout opravdu tvrdě. „Tak vy mne tu okrádáte?“ zahulákala jsem a pevně jí chytla za ruce. „Všechno mi vraťte! A hned!“ Trošku jsem jí přiklekla. „Já myslela, že už to nebudete potřebovat, když jste mrtvá a zbytečně by to tady shnilo!“ „Takže kdybych tady shnila já, tak to nevadí, ale kdyby tady shnily moje boty, tak to by vám bylo líto, co?“ Úplně upřímně mi odpověděla, že jo. Pak postupně ze všech kapes, co měla v těch sukních, vyndávala moje věci. Hodil se jí i hřeben, zrcátko, pevný líh či šátek a ponožky. Když mi všechno vrátila, změnila taktiku. „Panička, tak už se nezlobte, nic nikam nehlaste. A na esenbé taky nechoťte. Dyť jsem vám všechno vrátila a ještě vám dám nějaký vajíčka. Bydlíme hned tady“ a ukázala za malý oblouk u lesa. „Nechci žádná vajíčka“, odpověděla jsem. Začala příšerně naříkat a brečet. A že je jí to líto, že mě chtěla okrást, a že těmi vajíčky se mi chce omluvit.

„No tak dobře“, nechala jsem se umluvit. Za výčnělkem lesa stálo polorozpadlé stavení. Zahlédla jsem pumpu. Skvělé, potřebuji vodu. Omyla a učesala jsem se, pořádně dobalila své věci a předpokládala jsem, že si do žracu opatrně zabalím dvě vejce na smaženici, protože jsem už v lese občas nějakou houbu zahlédla, a rychle se odporoučím. Chyba lávky. Cikánka se vrátila s ošatkou vajec a s asi dvanácti ušmudlanými dětmi ve věku tak od dvou do osmnácti let a třemi vyhublými psy. Obklíčili mne ze všech stran. Marrně jsem vysvětlovala, že tolik vajec nechci, že mi stačí dvě. Veškerý můj odpor byl marný. Po zhodnocení situace jsem usoudila, že moudřejší ustoupí a nezáleží na tom, jak rychle. Rychle jsem vybalila ešus a vnitřní malý ešus, naskládala do nich vejce, zbytek docpala do žracu a se slovy: „No, když jinak nedáte, tak moc děkuju“, jsem je chtěla opustit. Cikánka zařvala: „Jaký, děkúju! A kdo bude platit, co? Tibor, utíkej pro tatu a přiveď taky bráchy!“ „Bože, kolik těch dětí vůbec má“, pomyslela jsem si. „Angelika, a ty honem běž pro strýca Baláža, ať přídů všichni, ona nechce zaplatit vejce. Takový krásný vejce, takový velký vejce, tákovejch vajec...“

Byla to nejdražší vajíčka v mém životě. Nějakou dobu mi vajíčka moc nechutnala, a když někdo z kamarádů vyndal ze žracu skleničku s rozkleplými vejci, dostávala jsem kopřivku. Ale i to už dávno odnesl čas...

T. S. Máma – Sever

ZPRÁVY Z TISKU JINÝM ÚHLEM POHLEDU

*Maličko se omlouvám, na vandr se do Prahy sice nejezdí, ale „vše souvisí se vším“, jak psali klasikové. Všichni rovněž více či méně vnímáme ten „všeobecný chaos“. Bylo by neskutečně naivní si myslet, že se nás nic nedotkne. Zřejmě i proto si dovolím, čas od času, se na „pár událostí“ ze současnosti podívat **JINÝM ÚHLEM POHLEDU**...*

ZPRÁVA Z 8. 1. 2018

„Staroměstský orloj se po deváté hodině zastavil. V následujících dnech ho restaurátoři připraví k demontáži a odvezou k opravě.“

Na rozdíl od Starých pověstí českých, kdy autorství orloje bylo připisáno mistru Hanušovi a to na konec patnáctého století, se od konce minulého století ví, že GENIÁLNÍ ASTROLÁB je dílem hodináře Mikuláše z Kadaně. Nalezený list z 9. října roku 1410, ve kterém purkmistr Starého Města pražského sděluje Mikuláši z Kadaně, že za odvedenou práci na astrolábu v Radniční věži získává dům v Praze a 150 kop peněz, toto bezesporu potvrzuje. Toto úžasné dílo vytvořil na základě výpočtů geniálního středověkého matematika Jana Šindela, který byl kolegou Mistra Jana Husa a od roku 1410 i rektorem pražské univerzity. Kromě matematiky se Jan Šindel zabýval i medicínou a byl osobním lékařem krále Václava IV. Mistr Hanuš také existoval. Křestním jménem Jan a se svým pomocníkem Jakubem, jej po té, kdy v době husitských válek byl orloj poškozen a nefungoval, jej opravil, zdokonalil, doplnil a uvedl do provozu. To se událo za vlády Vladislava Jagellonského, zřejmě roku 1490. Další, kdo astroláb upravil, byl Jan Táborský z Klokotské Hory, jak dokládá původní návod k obsluze z roku 1578.

Pražský astroláb byl od samotného počátku určen zasvěcencům v zemi České. Ti z něj mohli lehce odečíst všechny údaje k sestavování horoskopů i vypočítávat vhodné časy pro magické účely, alchymistické operace a podobně. Na takhle veřejném místě byl umístěn proto, aby se k těmto „necenzurovaným“ informacím mohl dostat každý a aby ti, co rozuměli, znali a uměli, je mohli svobodně využít. Astroláb ukazoval tři časy: sluneční, hvězdný a staročeský. V místech, kde nám se již ukazovali v okénkách apoštolové (průvod apoštolů, Smrti, Anděla, Marnivce, Lakomce a Turka, byl přidán až v polovině 17. století a i ti mají své opodstatnění), bývala původně tabulka planetárních STRÁŽCŮ jednotlivých hodin. A to není zdaleka všechno. Údajů, které lze z astrolábu vyčíst, je prý tolik, že by vydaly na samostatnou knihu. A když si ještě uvědomíme, že Radniční věž stojí na geomanticky extrémně silném místě, možná si aspoň částečně uvědomíme hloubku jejich odkazu generacím příštím. Jako by astroláb dokázal čas Země nejen měřit, ale svým způsobem i „předvídat a ovlivňovat“.

V dávné legendě se praví, že kdo neoprávněně (!!!) vztáhne na orloj ruku, zemře. Jeden příklad za všechny. Roku 1865 byl náš vynikající malíř Josef Mánes pověřen rekonstrukcí orloje. Místo toho namaloval sice překrásné lunety, které se vztahovaly k jednotlivým měsícům, tím ale velmi výrazně a tudíž i neoprávněně zasáhl do vzhledu orloje. Přátelé jej opakovaně varovali, ale on se jen smál. Ještě než dílo dokončil, nakazil se tuberkulózou a brzy na to zemřel. Náhoda nebo kletba?? V Codexu Florentinus z roku 1576 se

rozhořčeně uvádí, že takový způsob měření času (jaký vykazuje pražský astroláb), musí být vynález ďábla, neboť umožňuje varovat před „koncem světa“ a zároveň dává víru v pokračování času. Nu, orloj se 8. ledna zastavil. Uvidíme, jaký čas nám bude měřit, až se opraven a změněn za cca půl roku zase rozběhne. **T. S. Máma-Sever.**

Ježek v kleci z Roudnice. Kde hledal Foglar inspiraci?

Předobrazem slavného hlavolamu mohla být roudnická hračka.

JAN ŠTOK

Roudnice n. L. – Málokdo ví, že se spisovatel Jaroslav Foglar pro svoji tvorbu inspiroval i v Roudnici nad Labem. Právě zdejší uličky měly být předobrazem Stínadel, tajuplné městské čtvrti, ve které prožívají svá dobrodružství Rychlé šípy a Vontové.

Pro fiktivní čtvrt se Foglar nejvíce inspiroval pražským Starým Městem. Různé prameny ovšem uvádějí, že ovlivnit jej mohla i část Brna nebo právě Roudnice.

„Temná čtvrt, obývaná tajemnými Vonty a vzniklá snad na místě bývalého popraviště, kam se hoši z klubu Rychlé šípy vypravovali za dobrodružstvím,“ popisuje lokalitu Miloš Dvorský v knize Mýtus zvaný Stínadla, která se hledáním tohoto místa zabývá.

V prostoru bývalého popraviště se nachází právě roudnická čtvrt Na Stínadlech.

„Jestli se inspiroval roudnickými uličkami, to přesně nemůžeme do-

ložit, i když v reálu by to jistě vyloučené nebylo,“ usmívá se Ilona Trefná z Podřipského muzea. Dokládá ovšem i daleko prokazatelnější spojení města a spisovatele s kulturním hlavolamem ježek v kleci. V roce 1935 zde totiž údajně vznikl úplně první kus u nás.

„Pan Foglar byl skutečně provázán s naším městem skrze přátelství s výrobcem hraček Ladislavem Veselým,“ potvrzuje kurátorka muzea.

Roudnická firma Veselý – Továrna na hračky se od 20. let zabývala výrobou stavebnic a dřevěných hraček. První ježek v kleci zde měl vzniknout v roce 1935. „Ježka v kleci pamatují jako dřevěné mezikruží propojené několika špejlemi. Sám jsem několika zájemcům předváděl jeho vytažení, aby mohl otec ujistit zákazníky o funkčnosti,“ píše Ladislav Veselý ml.

v dopise z roku 2006

Roudničanovi Jiřímu Mládkovi, největšímu sběrateli stavebnice Merkur u nás a vlastníkově exempláře roudnického ježka.

Tehdejší hlavolam se tomu pozdějšímu moc nepodobal a sám Foglar s jeho zpra-

SPISOVATEL Jaroslav Foglar při autogramiádě (1994). Foto: ČTK

cováním nebyl údajně moc spokojený. I tak dokládá korespondence, kterou Deníku poskytl Podřipské muzeum, přátelské vztahy mezi Foglarem a výrobcem hraček Veselým.

„S panem Foglarem se můj otec znal osobně asi kvůli ježkovi. Naposledy jsem se s ním sešel v roce 1991, kdy byl v Kulturním domě Říp,“ píše Ladislav

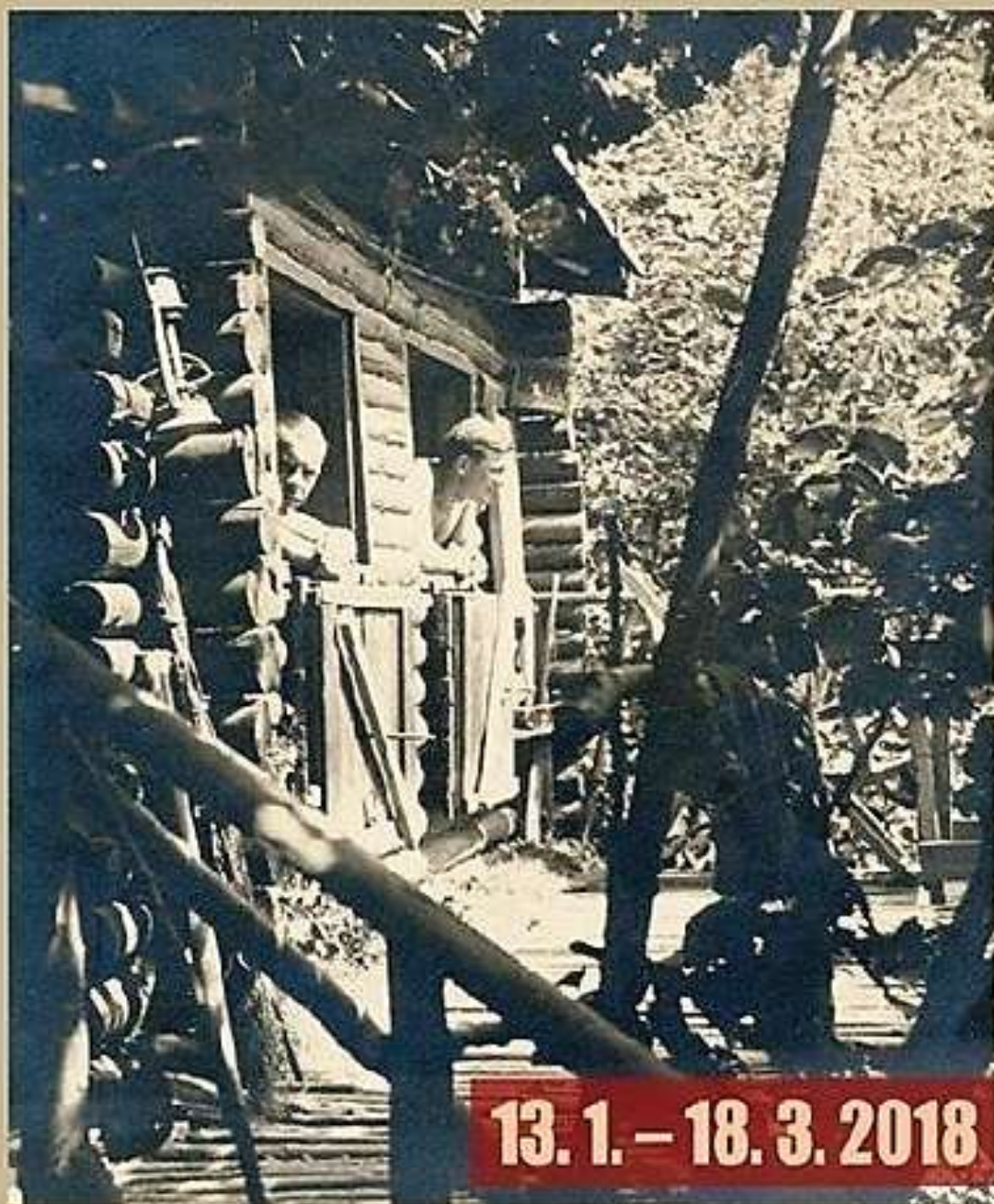
Veselý ml. Kdy spisovatel hlavolam spatřil poprvé, je dodnes předmětem spekulací. Jisté je, že i ten roudnický ovlivnil Jaroslava Foglara natolik, aby ho proslavil ve svých dílech, jako je například Záhada hlavolamu, kde už je hračka celá z kovu a po rozšroubování ježka přišel šťastlivec k plánu Jana Tleskače na sestavení létajícího kola.

Před 19. lety Jestřáb zemřel. Článek přivezl z Roudnice Ďábel.

TRAMPSKÁ VÝSTAVA

Regionální muzeum v Jílovém u Prahy vás srdečně zve na výstavu

13. 1. – 18. 3. 2018

Trampové ve Zlatém kaňonu

Komorní výstava o životě trampských osad ve Zlatém kaňonu

Více informací na nebo na
www.muzeumjilove.cz

Středočeský kraj

 Pivní Jílovská a.s.

STYKACÍ BODA, bezplatná parkoviště
Ipekci směr vrátnici 1-12 a 13-16 km.

RYCHLÉ ŠÍPÝ SE CHYSTAJÍ DO STÍNADL

IVO, TOHLE PSANÍ DEJ
POZDĚ VEČER NAŠIM,
KDYBYCH SE NEVRÁTIL
DO ZAVŘENÍ DOMU!

POŘÁDNĚ SE PŘIPRAVTE,
NEVÍME, CO NÁS VE
STÍNADLECH ČEKÁ...

JUNOR

Po	5.	12.	19.	26.
Út	6.	13.	20.	27.
St	7.	14.	21.	28.
Čt	1.	8.	15.	22.
Pá	2.	9.	16.	23.
So	3.	10.	17.	24.
Ne	4.	11.	18.	25.

© SEVERSKÁ DVOJKA 1979